

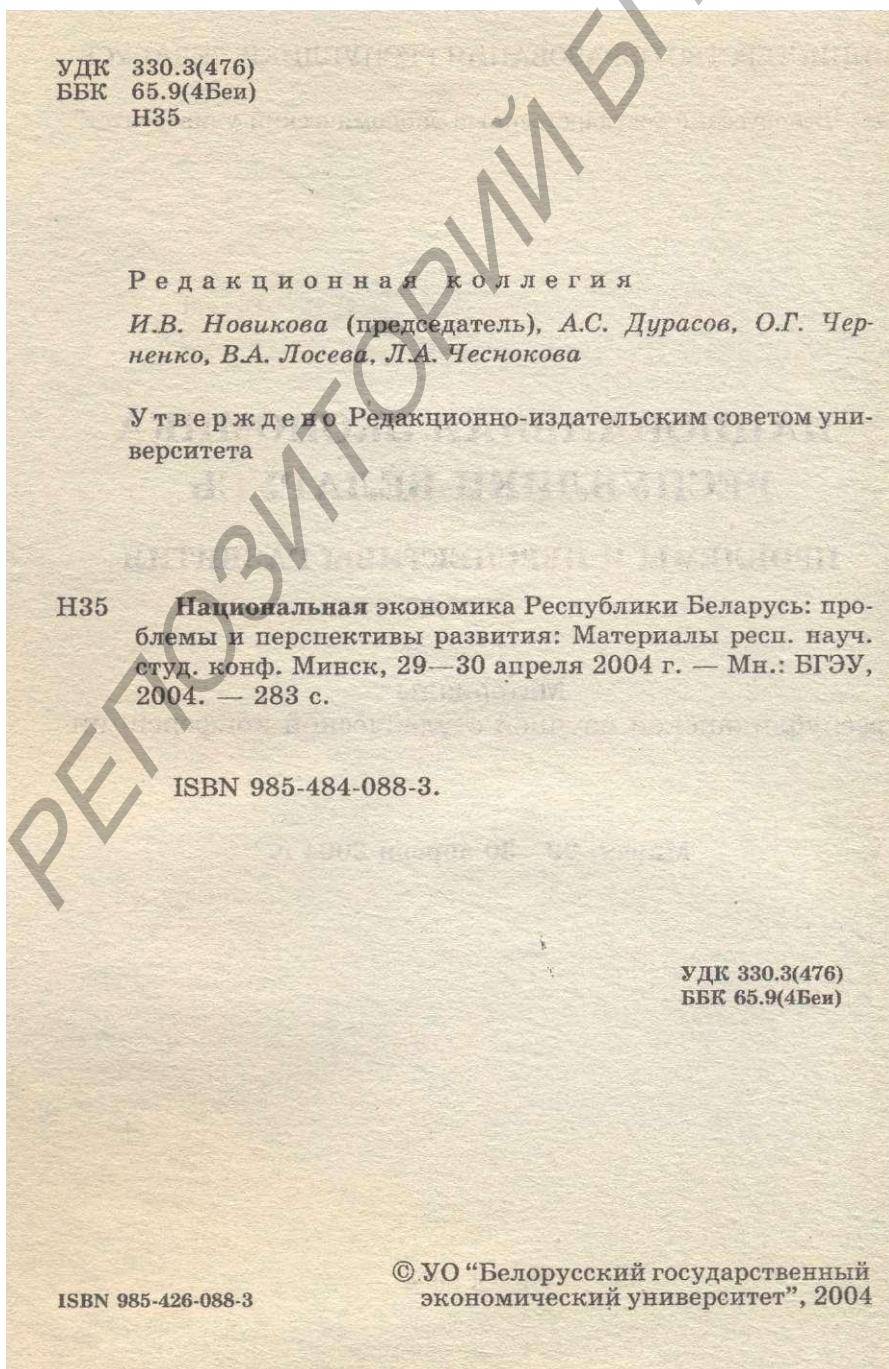
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
УО “Белорусский государственный экономический университет”

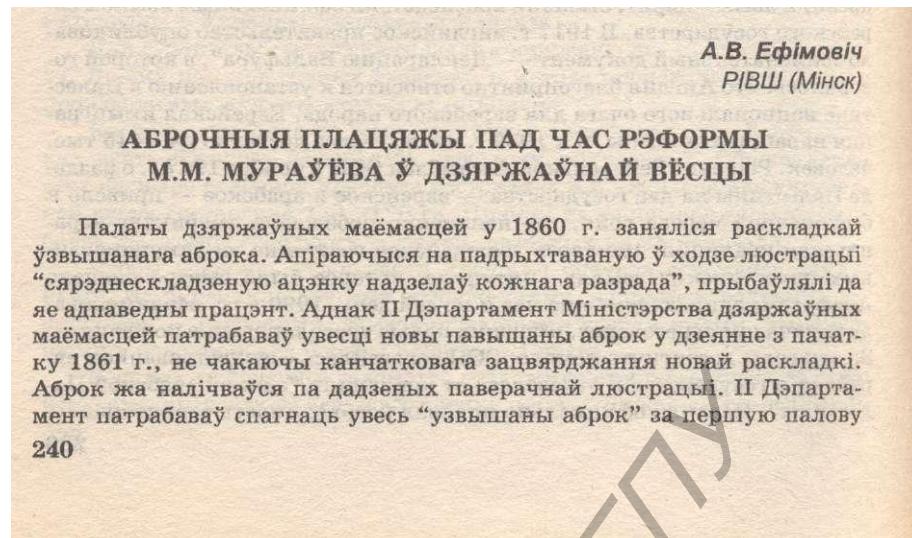
**НАЦИОНАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА
РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ**

Материалы
республиканской научной студенческой конференции

Минск, 29—30 апреля 2004 г.

Минск 2004

1861 г., не чакаючы “змяненняў нарэзкі сялянскіх надзелаў”. Аднак адвидзенне новых надзельных зямель сялянам не было завершана і да вясны 1862 г. За неадведзеныя ў фактычнае карыстанне землі з сялян спаганяліся значныя аброчныя плацяжы.

Найбольш высокім аброкам быў аблкладзены маенткі, якія знаходзіліся блізка да рынкаў збыту. Зыходячы з архіўных матэрыялаў нармальнай ацэнкі фунта жыта па Гродзенскай губерні, можна назіраць наступнае становішча: вышэйшая ацэнка назіралася калі да біжэйшага пункту збыту сельскагаспадарчых вырабаў адлегласць была меней 20 верст (калі меней 10 верст, то да сярэдняга аброка набаўлялася 6 %, а калі 10—20 вёрст, то набаўлялася 3 %); ніжэйшая ацэнка назіралася, калі да біжэйшага пункту збыту азначаных вырабаў было больш 30 верст (калі 30—40 верст, то ад сярэдняга аброка здымалася 3 %, а калі 40—50 верст, то здымалася 6 %).

Наогул, па дзвеяці заходніх губерніах аброк узвысіўся на 22 %, у шасці губерніах Літвы і Беларусі на 23,75 %. У пяці беларускіх губерніях назімельны аброк у сярэднім на дзесяціну надзельной зямлі дзяржаўных сялян павялічыўся з 48,3—74,2 к. да 75—93 к. у залежнасці ад губерні. Аброчныя плацяжы на зямлю ў гэтых губерніях быў вызначаны на суму ў 1401,1 тыс. р. замест 759,1 тыс. р., што ўносілі сяляне да 1859 г., г. зн. узраслі на 84,6 %. Такое значнае павелічэнне аброка рабіла яго непасільным для сялян. Урад вымушаны быў унесці папраўкі ў першапачатковыя разлікі. У выніку паверачнай люстрацыі становішча дзяржаўных сялян азначанага рэгіёна прыкметна пагоршылася. Само Міністэрства дзяржаўных маёмыцей ацаніла павышэнне аброкаў з дзяржаўных сялян наступным чынам: “Аброкі з сялян вылічаны значна вышэй папярэдняга, а менавіта, замест 1 866 499 р. плацімых сялянамі да 1858 г., прapanавана было спаганяць з іх да 3 055 785 р. Але вылічаным у такім памеры аброкам сяляне аблкладзены не былі з прычыны таго, што была прызнана немагчымасць іх выплачваць, а ўзамен таго зроблена нязначная надбаўка на аброкі па папярэдняму вылічэнню, а менавіта на працягу 1860 і 1861 гг. аброкі ўзвышаны да 2 290 793 р., г. зн. замест 64 % прыбаўкі вылічанай паверачнай люстрацыі прыбаўлена да папярэдніх аброкаў 22 %.”